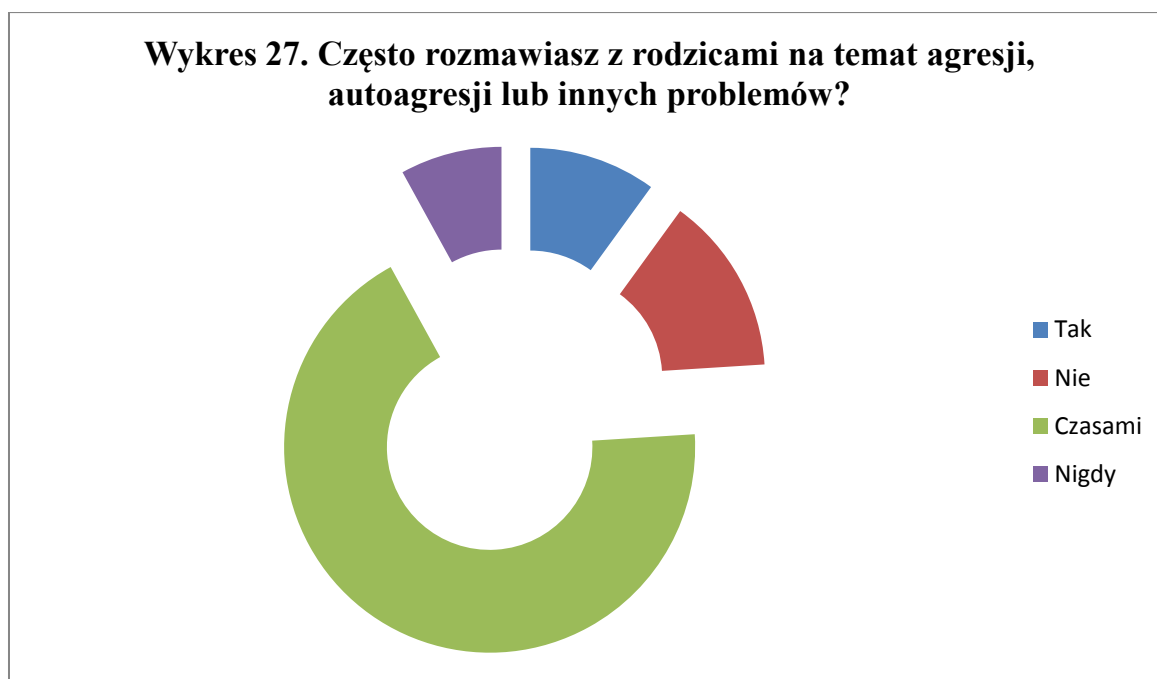

1. Wpływ środowiska rodzinnego na zachowania autoagresywne

Do czynników środowiskowych wskazujących na źródła agresji zalicza się rodzinę, także jej dalszy wpływ na wielopokoleniowe rodziny, przekazywanie norm, zasad i wartości. Od wielu lat zwraca się uwagę na niekiedy ujemny wpływ, jaki może mieć rodzina. Przede wszystkim chodzi tutaj o negatywne nastawienie rodziców, tworzenie braku poczucia bezpieczeństwa, przyzwolenie na zachowania agresywne, brak ciepła i miłości, więzi, a także metody wychowawcze, które są oparte na sile.

Rozmowa młodzieży z rodzicami pełni w ich życiu ogromną rolę, co poniższy wykres przedstawi nam bliżej.

Wykres 27. Częstotliwość rozmów młodzieży z rodzicami na temat agresji i autoagresji, dane procentowe

Z analizy odpowiedzi respondentów wynika, iż młodzież tylko czasami rozmawia o zjawisku agresji i autoagresji ze swoimi rodzicami. Tak odpowiedziało 68% ankietowanych, 14% w ogóle nie rozmawia z rodzicami na temat agresji i autoagresji, a tylko 10% porusza tematy o agresji i autoagresji ze swoimi rodzicami.

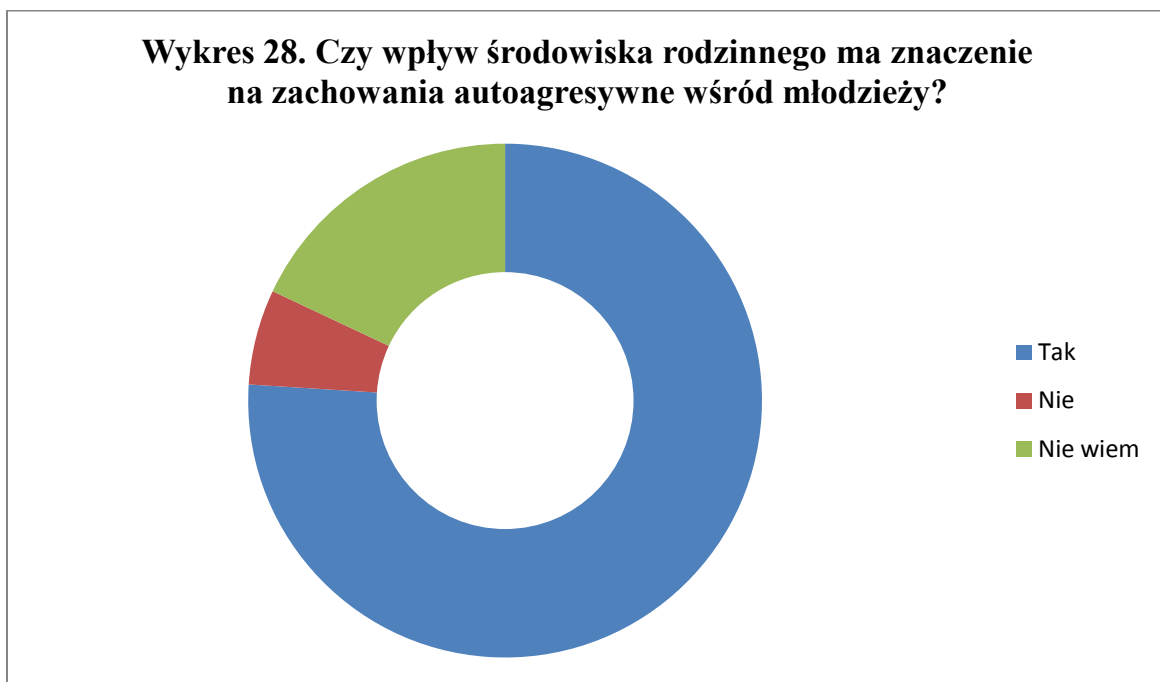
Nie wiadomo, co jest tego przyczyną, że dzieci niezbyt chętnie i tak rzadko rozmawiają ze swoimi rodzicami na ten temat? Może rodzice nie mają zbyt wiele czasu na

rozmowy ze swoimi dziećmi, może dzieci czują jakieś obawy przed rozmową ze swoimi rodzicami na ten temat, a może po prostu wolą rozmawiać z kimś innym?

To rodzice powinni być najważniejszymi osobami w życiu dzieci i młodzieży i to od swoich rodziców dzieci powinny oczekiwać większej uwagi, Rodzice powinni zaspokajać w miarę swoich możliwości potrzeby bytowe swoich dzieci, uczyć samodzielności, pomagać im w codziennych trudnościach. Powinni akceptować swoje dzieci takie, jakimi one są, pod żadnym pozorem nie odrzucać ich i nie ignorować ich. Bardzo częste rozmowy powinny opierać się na zrozumieniu, szacunku i dużej dozie miłości ze strony rodziców. W taki właśnie sposób rodzice mogą zapobiec negatywnym zachowaniom swoich dzieci.

Poniższy wykres przedstawi bliżej jaki wpływ ma rodzina na przejawianie przez młodzież zachowań autoagresywnych.

Wykres 28. Znaczenie wpływu środowiska rodzinnego, na występowanie zachowań autoagresywnych, dane procentowe

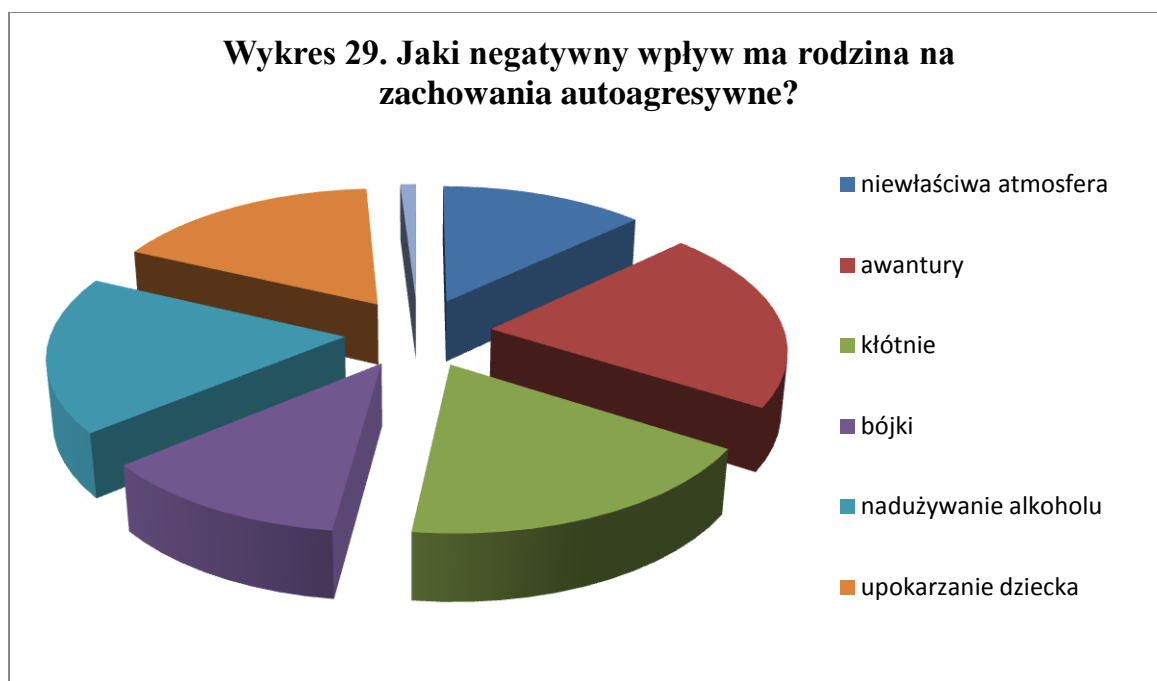
Respondenci na powyższe pytanie w większości, czyli aż 76% odpowiedzieli, że środowisko rodzinne ma wpływ na zachowania autoagresywne, 18% nie wie, czy ma wpływ, a 6% ankietowanych odpowiedziało, że nie ma wpływu środowisko rodzinne na autoagresję.

Znaczenie rodziny, ma bardzo duży wpływ na zachowania agresywne i autoagresywne, ponieważ rodzina dla dzieci i młodzieży powinna być czymś bardzo ważnym

i istotnym. Często atmosfera jaka panuje w rodzinie: kłótnie, awantury, poniżania swoich dzieci, sprzyja zachowaniom agresywnym u młodzieży. Dzieci i młodzież powinni swój dom rodzinny kojarzyć z poczuciem bezpieczeństwa, z ciepłem rodzinnym, z radością, jak również z miłością, którą będą darzyć siebie nawzajem. Te wzorce przeniosą kiedyś na swoje rodziny, jakie założą.

Wykres poniżej pokaże nam, czy i jaki negatywny wpływ ma środowisko rodzinne na osoby samo okaleczające się.

Wykres 29. Rodzina, a jej negatywny wpływ na zachowania autoagresywne, dane procentowe

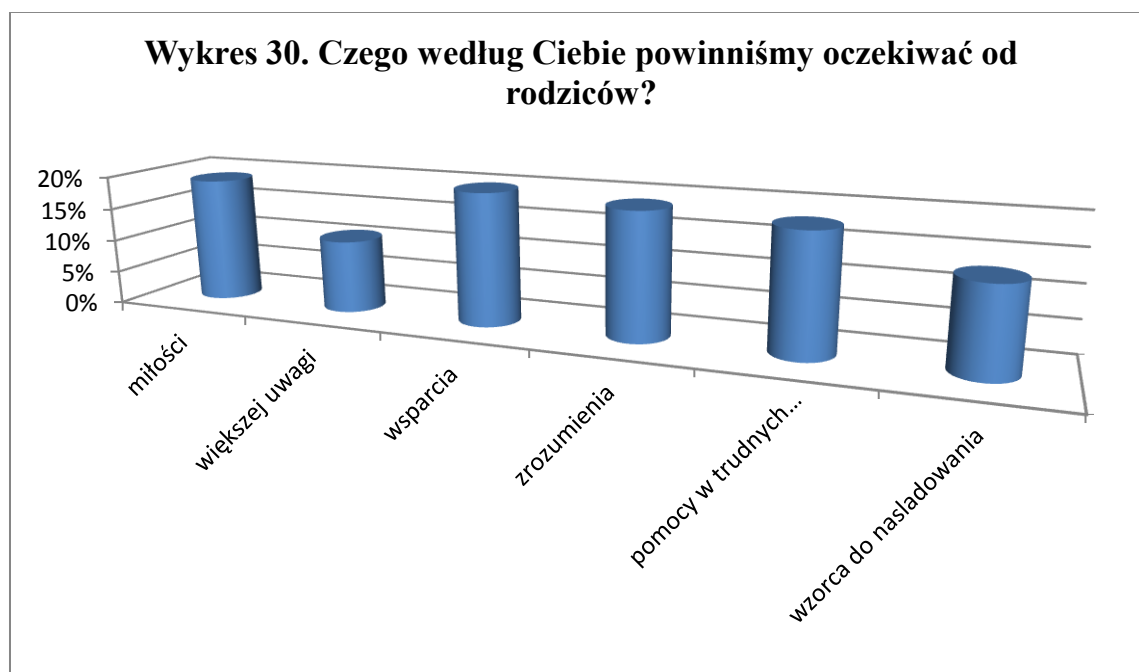
Młodzież odpowiadając na powyższe pytanie: jaki negatywny wpływ ma rodzina na zachowania autoagresywne, stwierdziła, że negatywnym wpływem rodziny na zachowania autoagresywne często są awantury w rodzinie, bo aż u 21%. U 18% kłótnie, a także nadużywanie alkoholu. Czynnikiem negatywnie wpływającym na zachowania autoagresywne jest upokarzanie dziecka, tak zadeklarowało 17%, dla 13% będzie to niewłaściwa atmosfera, a także bójki między rodzicami u 12%. Jaki inny negatywny wpływ ma rodzina na te zachowania to ankietowani w 1% odpowiedzieli, że są to różne ograniczanie przez rodziców, kontrolowanie ich, a także częste pretensje.

Młodzi ludzie, są często zależni od swoich rodziców. Spoczywa więc na nich ogromna odpowiedzialność za losy ich dzieci. Rodzice mają bardzo duży wpływ na kształtowanie się

zachowań swoich potomków, przekazują im różne normy i zasady, a także powinni być dla nich wzorem do naśladowania. Niestety, bardzo często brak rozmów ze swoimi latoroślami, brak miłości rodzicielskiej, różnego rodzaju pretensje, kontrolowanie swoich dzieci, czy też ograniczanie ich w tym co robią, wpływa na ich zachowania autoagresywne w ich dalszym życiu. Rodzice często nie chcą bądź nie potrafią spojrzeć obiektywnie na swoje dzieci, na swoje postępowanie wobec nich.

Poniższy wykres przedstawi nam, czego oczekuje młodzież ponadgimnazjalna od swoich rodziców, opiekunów.

Wykres 30. Oczekiwania młodzieży, względem rodziców, dane procentowe

Respondenci, stwierdzili, że głównie oczekują od swoich rodziców wsparcia (20%), następnie oczekują miłości (19%), jak również zrozumienia (19%), oczekują także pomocy w trudnych sytuacjach 18%, następnie 13% oczekują od rodziców wzorca do naśladowania i większej uwagi ze strony rodziców, czyli 11%.

Jak widać dzieci bardzo wiele oczekiwania kierują w stronę rodziców i moim zdaniem słusznie, gdyż to oni dali im życie i to przede wszystkim do nich należy wychowanie, wspieranie i kształcenie swoich podopiecznych. Najwidoczniej rodzice coraz mniejszą wagę przykładają do problemów swoich dzieci. Może spowodowane jest to tym, że za dużo mają innych kłopotów i nie mają czasu na wychowanie dziecka.

To środowisko rodzinne ma często duży wpływ na autoagresywne zachowania, które przejawiają często młodzi ludzie, u których w domu panuje niewłaściwa atmosfera: kłótnie, awantury, bójkę. Często ma to miejsce w rodzinach, w których jedno lub oboje rodziców nadużywają alkoholu. Bywa też i tak, że w rodzinach wszelkie spory są załatwiane za pomocą krzyków i kłótni. Dziecko, które wychowuje się w takim środowisku i na co dzień słyszy tylko wyzwiska, być może będzie naśladować dorosłych, którzy są dla niego wzorem postępowania i zachowuje się podobnie jak oni, ale w stosunku do swoich kolegów.